

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

III. ÚS 118/2015-8

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 8. apríla 2015 predbežne prerokoval sťažnosť [REDACTED], [REDACTED] [REDACTED], zastúpeného advokátom Vladimírom Flíderom, Trhová 1, Zvolen, vo veci namietaného porušenia základných práv podľa čl. 17 ods. 2, čl. 46 ods. 1 a čl. 50 ods. 3 Ústavy Slovenskej republiky uznesením Krajského súdu v Banskej Bystrici sp. zn. 4 To 29/2014 z 21. januára 2015 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť [REDACTED] o d m i e t a pre neprípustnosť.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 24. septembra 2014 doručená sťažnosť [REDACTED] (ďalej len „sťažovateľ“), ktorou namieta porušenie svojich základných práv podľa čl. 17 ods. 2, čl. 46 ods. 1 a čl. 50 ods. 3 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) uznesením Krajského súdu v Banskej

Bystrici (ďalej len „krajský súd“) sp. zn. 4 To 29/2014 z 21. januára 2015 (ďalej aj „napadnuté uznesenie“).

Zo sťažnosti vyplýva, že Okresný súd Zvolen (ďalej len „okresný súd“) rozsudkom sp. zn. 4 T 207/2008 (ďalej len „rozsudok okresného súdu“) uznal sťažovateľa za vinného zo zločinu zabitia podľa § 147 ods. 1 a 2 písm. a) Trestného zákona s poukazom na § 139 ods. 1 písm. a) Trestného zákona. Bol mu uložený úhrnný nepodmienečný trest odňatia slobody vo výmere 13 rokov, pre výkon ktorého bol zaradený do ústavu na výkon trestu so stredným stupňom stráženia. Tiež mu bola uložená povinnosť „*nahradiť škodu poškodenej [REDAKOVANÉ] [REDAKOVANÉ] 431.52,- EUR a Všeobecnej zdravotnej poisťovni, a. s. Bratislava 34,- EUR*“.

Predmetný rozsudok okresného súdu napadol sťažovateľ v zákonnej lehote prostredníctvom splnomocnenej obhajkyne odvolaním. Krajský súd na verejnom zasadnutí o odvolaní uskutočnenom 21. januára 2015 napadnutým uznesením odvolanie sťažovateľa postupom podľa § 319 Trestného poriadku zamietol.

Sťažovateľ v sťažnosti poukazuje na to, že v odôvodnení napadnutého uznesenia odvolací súd okrem iného uvádza, že „*predmetného verejného zasadnutia som sa nezúčastnil s prihliadnutím na moju žiadosť z 2. 12. 2014, kde som uviedol, že súhlasím s vykonaním verejného zasadnutia a navrhol som odvolaciemu súdu rozhodnúť o mojom odvolaní v neprítomnosti. Tiež že na predmetnom verejnom zasadnutí môj obhajca predložil čestné vyhlásenie, v ktorom som vyhlásil, že skutky, ktoré sú predmetom obžaloby Okresnej prokuratúry Zvolen zo dňa 18. 12. 2008 som spáchal tak, ako je to uvedené v skutkovej vete predmetnej obžaloby, pričom ku spáchaniu obidvoch skutkov som sa v plnom rozsahu doznal a úprimne som oľutoval ich spáchame. Krajský súd v Banskej Bystrici ohľadom môjho doznania a oľutovania žalovaných skutkov uviedol, že od začiatku trestného stíhania, t. j. od 18. 7. 2008 som popieral spáchanie skutku ohľadom bodu 2., a na tomto postoji som zotrval až do odvolacieho konania konaného na krajskom súde dňa 21. 1. 2015. Zmenu postoja si odvolací súd vysvetlil len mojou snahou privodiť si výhodnejšie rozhodnutie*

ohľadom trestu, pričom podľa názoru odvolacieho súdu som svoj skutok úprimne neoľutoval, čo nevyplýva ani z čestného vyhlásenia.“.

Sťažovateľ poukazuje v sťažnosti ďalej na to, že napadnuté uznesenie krajského súdu *„napadol dovolaním, ktoré... podal na Okresný súd vo Zvolene“.* Ku sťažnosti zároveň pripojil fotokópiu dovolania z 12. februára 2015.

Sťažovateľ je toho názoru, že v jeho *„trestnej veci... vyčerpal všetky riadne opravné prostriedky, ako aj... podal dovolanie proti rozhodnutiu odvolacieho súdu.*

O mojom odvolaní rozhodoval odvolací súd dňa 21. 1. 2015 a podľa § 53 Zákona o Ústavnom súde podávam túto sťažnosť v lehote dvoch mesiacov od právoplatnosti napadnutého rozhodnutia.“.

V závere sťažnosti preto žiada, aby ústavný súd vyslovil, že napadnutým uznesením krajského súdu boli porušené jeho základné práva podľa čl. 17 ods. 2, čl. 46 ods. 1 a čl. 50 ods. 3 ústavy a *„zruší sťažnosťou napadnuté uznesenie Krajského súdu v Banskej Bystrici a vec vráti tomuto súdu na ďalšie konanie“.* Ďalej žiada, aby ústavný súd *„odložil vykonateľnosť napadnutého právoplatného rozhodnutia“* a aby ho prepustil *„z výkonu trestu odňatia slobody... až do opätovného právoplatného rozhodnutia v tejto... trestnej veci“.*

II.

V zmysle čl. 127 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním

a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon neustanovuje inak. Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na ktorých prerokovanie nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú zákonom predpísané náležitosti, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

Princíp subsidiarity zakotvený v čl. 127 ods. 1 ústavy znamená, že ústavný súd môže konať o namietanom porušení práv sťažovateľov a vecne sa zaoberať iba tými sťažnosťami, ak sa sťažovateľ nemôže v súčasnosti a nebude môcť ani v budúcnosti domáhať ochrany svojich práv pred iným súdom prostredníctvom iných právnych prostriedkov, ktoré mu na to zákon poskytuje. Namietané porušenie niektorého zo základných práv alebo slobôd teda nezakladá automaticky aj právomoc ústavného súdu na konanie o nich.

Zmyslom a účelom uvedeného princípu subsidiarity je to, že ochrana ústavnosti nie je a ani podľa povahy veci nemôže byť výlučne úlohou ústavného súdu, ale je úlohou všetkých orgánov verejnej moci v rámci im zverených kompetencií. Všeobecné súdy, ktoré sú v trestnom konaní povinné vykladať a aplikovať príslušné zákony na konkrétny prípad v súlade s ústavou alebo kvalifikovanou medzinárodnou zmluvou podľa čl. 7 ods. 5 ústavy, sú primárne zodpovedné aj za dodržiavanie tých práv a základných slobôd, ktoré ústava alebo medzinárodná zmluva dotknutým fyzickým osobám zaručuje. Ústavný súd predstavuje v tejto súvislosti ultima ratio inštitucionálny mechanizmus, ktorý nasleduje až v prípade nefunkčnosti všetkých ostatných orgánov verejnej moci, ktoré sa na ochrane ústavnosti podieľajú. Opačný záver by znamenal popieranie princípu subsidiarity právomoci ústavného súdu podľa zásad uvedených v § 53 ods. 1 zákona o ústavnom súde (III. ÚS 149/04, IV. ÚS 135/05, III. ÚS 114/2010).

Ústavný súd v súvislosti so skúmaním podmienok konania o podanej sťažnosti v rámci jej predbežného prerokovania zo sťažnosti zistil, že sťažovateľ napadnuté uznesenie krajského súdu „*napadol dovolaním, ktoré... podal na Okresný súd vo Zvolene*“.

Pri posudzovaní sťažnosti ústavný súd vychádzal z princípu subsidiarity, na ktorom je založená jeho právomoc rozhodovať o sťažnostiach podľa čl. 127 ods. 1 ústavy. Zmysel a účel subsidiárneho postavenia ústavného súdu pri ochrane základných práv a slobôd spočíva v tom, že ochrana ústavnosti nie je a ani podľa povahy veci nemôže byť výlučne úlohou ústavného súdu, ale úlohou všetkých orgánov verejnej moci v rámci im zverených kompetencií. Právomoc ústavného súdu predstavuje v tomto kontexte ultima ratio inštitucionálny mechanizmus, ktorej uplatnenie nasleduje až v prípade nefunkčnosti všetkých ostatných orgánov verejnej moci, ktoré sa na ochrane ústavnosti podieľajú. Opačný záver by znamenal popieranie princípu subsidiarity právomoci ústavného súdu podľa zásad uvedených v § 53 ods. 1 zákona o ústavnom súde (III. ÚS 149/04).

V danom prípade sťažovateľ subsidiárne postavenie ústavného súdu pri ochrane základných práv a slobôd akceptoval tým, že podal vo svojej veci dovolanie. Ústavný súd v tejto súvislosti odkazuje aj na svoju doterajšiu judikatúru (m. m. IV. ÚS 177/05), podľa ktorej vyčerpaním opravných prostriedkov alebo iných právnych prostriedkov, ktoré zákon sťažovateľovi na ochranu jeho základných práv alebo slobôd účinne poskytuje a na ktorých použitie je sťažovateľ oprávnený podľa osobitných predpisov, nemožno rozumieť už samotné podanie posledného z nich oprávnenou osobou, ale až rozhodnutie o ňom príslušným orgánom. V okolnostiach prípadu sťažovateľ podaním dovolania, ako aj podaním sťažnosti podľa čl. 127 ods. 1 ústavy vedome vytvorila stav, keď by o jej veci mali súbežne rozhodovať dva orgány súdneho typu (najvyšší súd ako dovolací súd a ústavný súd), čo nie je v podmienkach právneho štátu rešpektujúceho princíp právnej istoty prijateľné. Vzhľadom na skutočnosť, že uplatnenie právomoci dovolacieho súdu vo veci sťažovateľa predchádza uplatneniu právomoci ústavného súdu, možno považovať podanie

sťažnosti ústavnému súdu ešte pred rozhodnutím dovolacieho súdu ako predčasné (m. m. IV. ÚS 142/2010).

V judikatúre ústavného súdu sa aj pod vplyvom judikatúry Európskeho súdu pre ľudské práva ustálil právny názor (napr. I. ÚS 169/09, I. ÚS 289/09), podľa ktorého v prípade podania mimoriadneho opravného prostriedku (dovolania) a súbežne podanej sťažnosti podľa čl. 127 ods. 1 ústavy je takáto sťažnosť považovaná za prípustnú až po rozhodnutí o dovolaní. Zároveň ústavný súd v tejto súvislosti vo svojej judikatúre uvádza (napr. m. m. I. ÚS 184/09, I. ÚS 237/09, I. ÚS 239/09, IV. ÚS 49/2010, IV. ÚS 453/2010), že lehota na prípadné podanie sťažnosti po rozhodnutí o dovolaní bude považovaná v zásade za zachovanú aj vo vzťahu k predchádzajúcemu právoplatnému rozhodnutiu, s výnimkou prípadov, keď to konkrétne okolnosti veci zjavne vylučujú. Nie je preto dôvodné, aby sťažovateľ v prípade podania dovolania podal zároveň aj sťažnosť podľa čl. 127 ods. 1 ústavy, pretože aj za predpokladu, že by dovolací súd dospel k záveru, že dovolanie nie je prípustné, nemožno sťažnosť podľa čl. 127 ods. 1 ústavy smerujúcu proti rozhodnutiu, ktoré predchádzalo rozhodnutiu dovolacieho súdu, odmietnuť pre jej oneskorenosť (porovnaj k tomu aj rozsudok Európskeho súdu pre ľudské práva z 8. novembra 2007 vo veci Soffer proti Českej republike, sťažnosť č. 31419/04, alebo rozsudok Európskeho súdu pre ľudské práva z 12. novembra 2002 vo veci Zvolský a Zvolská verus Česká republika, sťažnosť č. 46129/99, body 51, 53 a 54).

Na základe uvedeného ústavný súd pri predbežnom prerokovaní sťažnosť sťažovateľa uplatnením zásady ratio temporis odmietol ako neprípustnú podľa § 53 ods. 1 v spojení s § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 8. apríla 2015